

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI ¹⁾

z dnia.....2014 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu
przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym
rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich
na lata 2007 – 2013**

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2013 r. poz. 173) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. z 2014 r. poz. 201) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pomoc przyznaje się w wysokości 100 tysięcy złotych.”;

2) w § 15:

a) ust. 1e otrzymuje brzmienie:

„1e. W pierwszej kolejności pomoc przysługuje wnioskodawcom, którzy uzyskali największą liczbę punktów, przy czym warunkiem przyznania pomocy jest uzyskanie co najmniej 7 punktów.”;

3) w § 18 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Za wydatki na inwestycje, o których mowa w ust. 2, nie uznaje się wydatków:

1) poniesionych przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy;

2) na inwestycje budowlane na gruntach stanowiących przedmiot dzierżawy.”;

4) w § 19 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) dokument potwierdzający uzupełnienie wykształcenia, w terminie 60 dni od dnia upływu 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy - w przypadku, o którym mowa w § 6 ust. 3, z tym, że w przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w § 22 ust. 1 pkt 2 – w terminie 60 dni od dnia upływu 3 lat i 9 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy;”;

5) w § 20 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w § 18 ust. 1:

- 1) pkt 1, 1a, 3 lit. b i c, 5, 6, 7 lub 8 - zwrotowi podlega 100% kwoty pomocy;
- 2) pkt 2, 2a lub 4 - zwrotowi podlega 25% kwoty pomocy za niespełnienie każdego z warunków określonych tymi przepisami;
- 3) pkt 3 lit. a - zwrotowi podlega 3% kwoty pomocy.”;

6) § 22 otrzymuje brzmienie:

„§ 22.1. Innymi, niż wymienione w przepisach rozporządzenia nr 1974/2006, kategoriami siły wyższej lub wyjątkowymi okolicznościami, w przypadku wystąpienia których zwrot pomocy nie jest wymagany, są:

1) uniemożliwiająca dalsze prowadzenie gospodarstwa zgodnie z założeniami biznesplanu:

- a) wywłaszczenie części nieruchomości, jeżeli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu zawarcia umowy,
- b) katastrofa naturalna powodująca trwałe uszkodzenie nieruchomości lub obiektów,
- c) wypadek lub awaria skutkująca zniszczeniem budynków, budowli lub innego mienia,
- d) wystąpienie organizmów kwarantannowych roślin,
- e) rozwiązanie umowy dzierżawy z przyczyn niezależnych od beneficjenta;

2) niezależne od beneficjenta okoliczności wynikające z cyklu nauczania w danym typie szkoły lub terminu egzaminu zawodowego, skutkujące nieuzupełnieniem wykształcenia w terminie, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 6, jeżeli beneficjent podjął naukę w wybranej szkole, uczelni lub placówce w możliwie najbliższym terminie od dnia

doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy, kontynuował naukę bez nieusprawiedliwionych przerw i opóźnień, a uzupełnienie wykształcenia nastąpi nie później niż w terminie 9 miesięcy od dnia upływu terminu, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 6.

2. Dokumentami potwierdzającymi zaistnienie okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 2, mogą być w szczególności:

1) zaświadczenie wydane przez dyrektora szkoły lub zaświadczenie z uczelni o zakończeniu lub przewidywanym zakończeniu nauki i uzyskaniu świadectwa lub dyplomu;

2) kopia wniosku o dopuszczenie do egzaminu eksternistycznego zawodowego wraz z potwierdzeniem jego złożenia;

3) kopia deklaracji dotyczącej przystąpienia do egzaminu zawodowego wraz z potwierdzeniem jej złożenia.”.

§ 2. Przepisy § 19 pkt 6 oraz § 22 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia wymienionego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, stosuje się również do beneficjentów, którym przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia upłynęły terminy na spełnienie warunku, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia wymienionego w § 1.

§ 3. 1. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwana dalej „Agencją”, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia, przekaze beneficjentom, którzy są zobowiązani, na podstawie decyzji ostatecznej o ustaleniu kwoty nienależnie pobranych płatności, do zwrotu pomocy finansowej przyznanej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” w związku z niespełnieniem warunku, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia wymienionego w § 1, informację o zmianie przepisów w zakresie okoliczności, o których mowa w § 22 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia wymienionego w § 1.

2. W informacji, o której mowa w ust. 1, Agencja wzywa osoby, w odniesieniu do których zaistniały okoliczności, o których mowa w § 22 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia wymienionego w § 1, do złożenia we właściwych oddziałach regionalnych Agencji, w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania informacji, oświadczenia o wystąpieniu okoliczności, o których mowa w § 22 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia wymienionego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, wraz ze szczegółowymi

wyjaśnieniami dotyczącymi tych okoliczności oraz dokumentami, o których mowa w § 22 ust. 2 rozporządzenia wymienionego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

3. Organ, który wydał decyzję ostateczną, o której mowa w ust. 1, na podstawie oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, oraz dokumentów, o których mowa w § 22 ust. 2 rozporządzenia wymienionego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, wszczyna z urzędu postępowanie w sprawie uchylenia tej decyzji.

4. Organ, który wydał decyzję ostateczną, o której mowa w ust. 1, uchyla tę decyzję, jeżeli zachodzą okoliczności, o których mowa w § 22 pkt 2 rozporządzenia wymienionego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem. Jeżeli decyzję ostateczną, o której mowa w ust. 1, wydał organ wyższego stopnia, organ ten uchyla również decyzję wydaną w tym zakresie w pierwszej instancji.

5. Postępowania w sprawie zwrotu pomocy finansowej przyznanej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” w związku z niespełnieniem przez beneficjenta warunku, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia wymienionego w § 1, z powodu wystąpienia okoliczności, o których mowa w § 22 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia wymienionego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia decyzją ostateczną umarza się.

§ 4. 1. Przepis § 20 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia wymienionego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, stosuje się również do beneficjentów, którzy są zobowiązani, na podstawie decyzji ostatecznej o ustaleniu kwoty nienależnie pobranych płatności, do zwrotu pomocy finansowej przyznanej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” w związku z niespełnieniem warunku, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 3 lit. a rozporządzenia wymienionego w § 1.

2. Organ, który wydał decyzję ostateczną, o której mowa w ust. 1, wszczyna z urzędu postępowanie w sprawie zmiany tej decyzji.

3. W decyzji o zmianie decyzji, o której mowa w ust. 1, organ ustala kwotę nienależnie pobranych płatności zgodnie z § 20 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia wymienionego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej - rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 248, poz. 1486).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 uwzględnia zmiany w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (PROW 2007-2013), związane z realokacją środków finansowych na przedmiotowe działanie, jak również wprowadza rozwiązanie mające na celu umożliwienie bardziej elastycznego podejścia w zakresie niezawinionych przez beneficjentów działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” opóźnień w realizacji zobowiązania do uzupełnienia wykształcenia.

W § 1 pkt 1 projektowanego rozporządzenia, proponuje się zmianę mającą na celu podwyższenie kwoty premii z 75 tys. zł do 100 tys. zł. Zwiększenie kwoty pomocy wynika z ustaleń z Komisją Europejską (KE) poczynionych w trakcie negocjacji przesunięcia środków finansowych w wysokości 189 mln euro do działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” PROW 2007-2013. Warunkiem wyrażenia przez KE zgody na dokonanie realokacji jest zapewnienie beneficjentom działania dostępu do dodatkowych źródeł finansowania lub podwyższenie kwoty premii, w celu zwiększenia skuteczności wsparcia UE. Wyższa kwota pomocy ułatwi młodym rolnikom rozpoczęcie samodzielnego prowadzenia działalności rolniczej, pozwalając im na dokonanie niezbędnych inwestycji w gospodarstwie i prowadzenie działalności rolniczej, zwłaszcza w sytuacji stałego wzrostu kosztów produkcji rolniczej.

Proponowana wysokość pomocy nie przekracza maksymalnej kwoty wsparcia dla młodych rolników w okresie programowania 2007-2013, określonej w Załączniku I rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (70 tys. euro).

W § 1 pkt 2 projektowanego rozporządzenia, proponuje się uwzględnić drugi z warunków przedstawionych przez KE, mianowicie wprowadzić minimalną liczbę punktów, której uzyskanie jest warunkiem przyznania pomocy. W ten sposób pomoc w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” została by jeszcze lepiej ukierunkowana, tzn. skierowana na najlepsze wnioski o przyznanie pomocy. Natomiast wnioski, które uzyskały mniejszą niż określona w projektowanym rozporządzeniu liczbę punktów, byłyby odrzucane.

Zmiana proponowana w § 1 pkt 3 projektowanego rozporządzenia pozwoli zapobiec sytuacjom, w których beneficjent przeprowadza inwestycję budowlaną na dzierżawionych przez beneficjenta gruntach, rozlicza koszty tej inwestycji w ramach wydatkowania 70% kwoty premii na inwestycje w gospodarstwie, a następnie dochodzi do rozwiązania umowy dzierżawy. Zgodnie z § 22 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. Nr 200, poz. 1443, z późn. zm.), rozwiązanie umowy dzierżawy z przyczyn niezależnych od beneficjenta stanowi wyjątkową okoliczność, w przypadku wystąpienia której zwrot pomocy nie jest wymagany. Oznaczałoby to, iż beneficjent najpierw przeprowadza inwestycję ze środków publicznych, a następnie inwestycja jest użytkowana nie przez beneficjenta, tylko właściciela dzierżawionych gruntów – osobę trzecią, która nie podjęła żadnych zobowiązań z tytułu pomocy przyznanej i wypłaconej beneficjentowi. Projektowany przepis nie wyklucza możliwości realizowania inwestycji budowlanych na gruntach dzierżawionych, wykluczy natomiast możliwość uwzględnienia wydatków związanych z inwestycją w ramach wydatkowania 70% kwoty premii na inwestycje w gospodarstwie beneficjenta.

Zmiana określona w § 1 pkt 5 projektowanego rozporządzenia ma na celu obniżenie sankcji w przypadku dokonania zmian w strukturze produkcji w gospodarstwie beneficjenta. Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 3 lit. a obowiązującego rozporządzenia, beneficjent powinien realizować, do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy, założenia biznesplanu, w tym prowadzić gospodarstwo zgodnie z określoną strukturą produkcji rolnej. Natomiast zgodnie z § 21 ust. 1-4 obowiązującego rozporządzenia, zmiany polegające na zwiększeniu lub zmniejszeniu skali produkcji o więcej niż 30 punktów procentowych wymagają zgody Agencji wydawanej w drodze decyzji. W przypadku 432 beneficjentów (wg danych na dzień 31 stycznia br.) stwierdzono niewypełnienie zobowiązania do prowadzenia gospodarstwa zgodnie z określoną w biznesplanie strukturą. Na podstawie § 20 ust. 3 pkt 1, w przypadku niespełnienia warunku do prowadzenia gospodarstwa zgodnie z określoną strukturą, beneficjent zwraca 100% kwoty premii wraz z odsetkami. Jednak w praktyce niespełnienie tego zobowiązania wynika z niezłożenia, w odpowiednim czasie (przed dokonaniem zmiany), wniosku o zmianę założeń biznesplanu. Jednocześnie,

praktycznie wszystkie wnioski o wyrażenie zgody na zmianę założeń biznesplanu, w tym zmianę struktury produkcji, są rozpatrywane pozytywnie, o ile pozwalają spełnić pozostałe zobowiązania, tj. osiągnąć odpowiedni poziom nadwyżki bezpośrednio z działalności rolniczej prowadzonej w gospodarstwie oraz wydatkować co najmniej 70% kwoty pomocy na inwestycje określone w biznesplanie; tylko „nieterminowe” złożenie wniosku uniemożliwia wydanie decyzji o wyrażeniu zgody na zmianę założeń biznesplanu. Dlatego sankcja za niewywiązanie się z powyższego zobowiązania powinna być analogiczna jak w przypadku nieterminowego złożenia dokumentów (3%), zgodnie z zasadą proporcjonalności w nakładaniu sankcji.

Zmiany określone w § 1 pkt 4 i 6 projektowanego rozporządzenia pozwoliłyby wyeliminować przypadki, w których beneficjent zwraca 100% kwoty pomocy z powodu uzupełnienia wykształcenia rolniczego z niewielkim opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w przepisach prawa. W § 6 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 określono, iż osobie nieposiadającej odpowiednich kwalifikacji zawodowych może być przyznana pomoc, jeżeli zobowiąże się do uzupełnienia wykształcenia w okresie 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy. Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 przedmiotowego rozporządzenia, zobowiązanie do uzupełnienia wykształcenia należy spełnić w okresie 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy.

Jednakże, coraz większa liczba beneficjentów działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” napotyka trudności w realizacji zobowiązania do uzupełnienia wykształcenia w terminie 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy. Trudności są spowodowane m.in. zmianą w systemie oświaty, polegającą na wprowadzeniu w miejsce likwidowanych szkół dla dorosłych nowej, pozaszkolnej formy kształcenia zawodowego, jaką jest kwalifikacyjny kurs zawodowy. W przypadku uzupełniania wykształcenia w systemie pozaszkolnym, trudno przewidzieć zarówno termin rozpoczęcia, jak i zakończenia nauki, a także termin egzaminu zawodowego i datę uzyskania dokumentu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. W związku z ww. zmianą organizacji kształcenia zawodowego dorosłych, w nabywaniu kwalifikacji zawodowych decydujące są przede wszystkim czynniki niezależne od beneficjenta: m.in. zgłoszenie się odpowiedniej liczby chętnych do nauki w danej formie oraz

ustalone przez komisje egzaminacyjne terminy egzaminów zawodowych, które często nie pozwalają na przystąpienie do egzaminu bezpośrednio po ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

W zaistniałych przypadkach beneficjenci najczęściej dołożyli wszelkich starań w celu wywiązania się z realizacji wszystkich zobowiązań wynikających z przepisów prawa oraz decyzji o przyznaniu pomocy (beneficjent samodzielnie prowadzi gospodarstwo, realizuje założenia biznesplanu, wydatkował przynajmniej 70% kwoty premii na inwestycje, w gospodarstwie spełniono standardy w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt oraz osiągnięto odpowiedni poziom nadwyżki bezpośredniej z działalności rolniczej). Jedynym uchybieniem jest nieznaczne (kilkudniowe, kilkutygodniowe lub kilkumiesięczne) opóźnienie w realizacji zobowiązania do uzupełnienia wykształcenia.

Jednocześnie, zgodnie z § 20 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w przypadku niespełnienia warunku w zakresie uzupełnienia wykształcenia w okresie 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy, pomoc podlega zwrotowi w wysokości 100% kwoty premii.

W ten sposób, beneficjenci działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, wywiązując się, choć z pewnym nieprzewidzianym przez nich i niezawinionym opóźnieniem, ze zobowiązania do uzupełnienia wykształcenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami mają obowiązek zwrotu 100% kwoty pomocy.

Mając na uwadze, iż w przypadkach, o których mowa, opóźnienie w uzupełnieniu wykształcenia nastąpiło wskutek przyczyn nie leżących po stronie beneficjentów i bez ich winy, w projektowanym rozporządzeniu proponuje się rozszerzenie listy kategorii siły wyższej lub wyjątkowych okoliczności innych, niż wymienione w przepisach rozporządzenia nr 1974/2006, w przypadku wystąpienia których zwrot pomocy nie jest wymagany. W tym celu, w § 1 pkt 5 projektowanego rozporządzenia, proponuje się dodanie w § 22 okoliczności wynikających z cyklu nauczania w danym typie szkoły lub terminu egzaminu zawodowego, niezależnych od beneficjenta, skutkujących nieuzupełnieniem wykształcenia w wymaganym terminie. W takim przypadku, uzupełnienie wykształcenia powinno nastąpić nie później niż w terminie 9 miesięcy od dnia upływu terminu, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 6 obowiązującego

rozporządzenia. Zgodnie z dokonaną analizą, dodatkowy 9-miesięczny okres na uzupełnienie wykształcenia byłby wystarczający z punktu widzenia beneficjentów działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”.

Warunkiem uwzględnienia takich okoliczności byłoby podjęcie nauki w wybranej szkole, uczelni lub placówce w najbliższym możliwym terminie od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy oraz kontynuowanie nauki bez nieusprawiedliwionych przerw i opóźnień.

W § 1 pkt 6 projektowanego rozporządzenia, określono także dokumenty, potwierdzające zaistnienie niezależnych od beneficjenta, wyjątkowych okoliczności, wynikających z cyklu nauczania w danym typie szkoły lub terminu egzaminu zawodowego, skutkujących nieuzupełnieniem wykształcenia w wymaganym terminie.

Natomiast zgodnie z § 1 pkt 4 projektowanego rozporządzenia, termin na złożenie dokumentu potwierdzającego uzupełnienie wykształcenia byłby w takich przypadkach odpowiednio wydłużony (60 dni od dnia upływu dłuższego terminu, tj. 3 lat i 9 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy).

Zgodnie z § 2 projektowanego rozporządzenia, proponowane przepisy będą miały zastosowanie również do beneficjentów, którym przed dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia upłynęły terminy na spełnienie warunku w zakresie uzupełnienia wykształcenia.

W związku z powyższym, w przypadku zaistnienia okoliczności określonych w proponowanym § 22 pkt 2, w projekcie rozporządzenia przewiduje się szczególny tryb wzruszenia decyzji o ustaleniu kwoty nienależnie pobranych płatności z tytułu działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, w związku z niespełnieniem przez beneficjenta warunku, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia, lub nieprzedłożeniem w terminie dokumentu, o którym mowa w § 19 pkt 6 rozporządzenia wymienionego w § 1 (w brzmieniu dotychczasowym). Możliwość zastosowania szczególnego trybu wzruszenia decyzji na podstawie odrębnych przepisów wynika z art. 163 kpa, który stanowi, że „organ administracji publicznej może uchylić lub zmienić decyzję, na mocy której strona nabyła prawo, także w innych przypadkach oraz na innych zasadach niż określone w niniejszym rozdziale, o ile przewidują to przepisy szczególne”. Zarówno w orzecznictwie, jak i w doktrynie reprezentowany jest jednolity pogląd, że art. 163 kpa nie stanowi samodzielnej podstawy do zmiany lub uchylecia decyzji. Podstawę prawną decyzji wydanej w tym trybie stanowią przepisy ustaw odrębnych lub aktów

wykonawczych do tych ustaw, gdyż przepis ten nie określa przesłanek zmiany decyzji lub jej uchylecia, a jest wyłącznie normą odsyłającą do przepisów prawa materialnego znajdującego się w innym akcie prawnym.

Należy wskazać, że zgodnie z art. 7 Konstytucji, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Podobną regulację w prawie administracyjnym zawiera art. 6 kpa, zgodnie z którym organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa. W orzecznictwie sądowoadministracyjnym przyjmuje się, że podstawę materialnoprawną decyzji administracyjnej mogą stanowić tylko przepisy prawa powszechnie obowiązującego, czyli ustawa, bądź przepisy wykonawcze wydane na podstawie i w ramach wyraźnego upoważnienia zawartego w ustawie. Natomiast zgodnie z art. 87 ust. 1 i 2 Konstytucji źródłami obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia, a na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego.

Zgodnie z § 3 projektowanego rozporządzenia, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Agencja) przekazywałaby beneficjentom, zobowiązanym na podstawie decyzji ostatecznej do zwrotu pomocy finansowej przyznanej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” w związku z niespełnieniem warunku do uzupełnienia wykształcenia, informację o zmianie przepisów w zakresie wyjątkowych okoliczności. W przedmiotowej informacji, Agencja wzywałaby takich beneficjentów do złożenia we właściwych oddziałach regionalnych Agencji, w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania informacji, oświadczenia o wystąpieniu wyjątkowych okoliczności wraz ze szczegółowymi wyjaśnieniami w tym zakresie, jak również dokumentów, potwierdzających zaistnienie wyjątkowych okoliczności. Dyrektor oddziału regionalnego lub Prezes Agencji (organ, który wydał decyzję ostateczną o ustaleniu kwoty nienależnie pobranych płatności), na podstawie oświadczenia, wyjaśnień i dokumentów złożonych przez beneficjenta, wszczyna z urzędu postępowanie w sprawie uchylecia decyzji ostatecznej, zgodnie z projektowanymi przepisami. Jeżeli decyzję ostateczną o ustaleniu kwoty nienależnie pobranych płatności wydał organ wyższego stopnia, organ ten uchyla również decyzję wydaną w tym zakresie w pierwszej instancji.

Natomiast postępowania w sprawie zwrotu pomocy finansowej przyznanej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” w związku z niespełnieniem przez beneficjenta warunku dotyczącego uzupełnienia wykształcenia w brzmieniu

dotychczasowym, wszczęte i niezakończone decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, umarza się.

Zgodnie z § 4 projektowanego rozporządzenia, proponowane przepisy w zakresie obniżenia, ze 100% do 3%, sankcji za dokonanie, bez zgody ARiMR, zmian w strukturze produkcji powyżej 30 punktów procentowych, będą miały zastosowanie również do beneficjentów, którzy są zobowiązani, na podstawie decyzji ostatecznej o ustaleniu kwoty nienależnie pobranych płatności, do zwrotu pomocy finansowej z powodu dokonania takich zmian bez wymaganej zgody. W takich przypadkach, organ, który wydał decyzję ostateczną, o której mowa w ust. 1, wszczyna z urzędu postępowanie w sprawie zmiany tej decyzji. W związku z powyższym, również w takich przypadkach, w projekcie rozporządzenia przewiduje się szczególny tryb wzruszenia decyzji o ustaleniu kwoty nienależnie pobranych płatności. W przypadku niespełnienia zobowiązania do prowadzenia gospodarstwa zgodnie z określoną w biznesplanie strukturą produkcji rolnej, organ wszczyna z urzędu postępowanie w sprawie zmiany decyzji ostatecznej o ustaleniu kwoty nienależnie pobranych płatności, ponieważ zmiana w zakresie poziomu sankcji wynika z przepisów projektowanego rozporządzenia. Tryb wzruszania decyzji ostatecznych o ustaleniu kwoty nienależnie pobranych płatności jest w takim przypadku odmienny od trybu przewidzianego dla zmiany dotyczącej okoliczności o charakterze siły wyższej lub wyjątkowych okoliczności, gdzie beneficjent jest zobowiązany do przedstawienia odpowiednich dokumentów potwierdzających zaistnienie wyjątkowych okoliczności.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Podwyższenie kwoty premii jest korzystne dla potencjalnych beneficjentów działania, którzy złożą wnioski w ramach dodatkowego naboru wniosków w działaniu „Ułatwianie startu młodym rolnikom” PROW 2007-2013. Wyższa kwota wsparcia ułatwi młodym rolnikom modernizację gospodarstwa i prowadzenia działalności rolniczej w sytuacji stałego wzrostu kosztów produkcji.

Natomiast uelastycznienie podejścia w zakresie skutków opóźnień w realizacji zobowiązania do uzupełnienia wykształcenia jest korzystne z punktu widzenia beneficjentów działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, szczególnie tych, którzy z różnych, niezależnych od siebie względów, takich jak brak odpowiedniej liczby chętnych

do rozpoczęcia kursu czy niezależne od daty ukończenia kursu terminy egzaminów zawodowych (ustalane przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej), nie mieli możliwości uzupełnienia wykształcenia w wymaganym terminie.

Ze względu na to, że w przypadku coraz większej liczby beneficjentów zobowiązania stają się wymagalne, projektowane przepisy powinny zacząć obowiązywać jak najszybciej. W odniesieniu do zmian wynikających z negocjacji z KE w sprawie przesunięcia środków finansowych do działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” PROW 2007-2013 (podwyższenie kwoty pomocy oraz wprowadzenie minimum punktowego, od którego może być przyznana pomoc), powinny one wejść w życie przed ogłoszeniem dodatkowego naboru wniosków w ramach działania; nabór ten powinien być przeprowadzony jak najszybciej ze względu na wynikającą z przepisów UE (art. 71 ust. rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcie rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)) konieczność rozliczenia wydatków w ramach działania do dnia 31 grudnia 2015 r.

Z uwagi na to, że zmiany wprowadzane projektowanym rozporządzeniem są korzystne z punktu widzenia beneficjentów oraz potencjalnych beneficjentów działania, wejście w życie projektowanego rozporządzenia z dniem następującym po dniu ogłoszenia nie będzie stało w sprzeczności z zasadami demokratycznego państwa prawnego. Za wejściem w życie projektowanego rozporządzenia z dniem następującym po dniu ogłoszenia przemawia także ważny interes państwa, który w demokratycznym państwie przejawia się m.in. poprzez ważny interes jego obywateli. Niezwłoczne wprowadzenie korzystnych i oczekiwanych przez wnioskodawców zmian leży zatem w interesie państwa.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt

rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Opracowano w Departamencie
Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Macios
z up. DYREKTORA
DEPARTAMENTU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH
Renata Zietulska
ZASTĘPCA DYREKTORA

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym:

Merk

Dyrektor Departamentu
Prawno-Legislacyjnego

Grzegorz Wykowski

Akceptował:

PODSEKRETARZ STANU

Zofia Szalczyk

<p>Nazwa projektu projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Podsekretarz Stanu Zofia Szalczyk</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Magdalena Matejkowska, Naczelnik Wydziału Pomocy Inwestycyjnej w Departamencie Rozwoju Obszarów Wiejskich, tel: (22) 623 25 27</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe Ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2013 r., poz. 173).</p> <p>Nr w wykazie prac .....</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Proponuje się rozwiązania związane z planowanym przesunięciem środków finansowych z działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” do działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” PROW 2007-2013 oraz dodatkowym naborem wniosków w działaniu „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, jak również rozwiązania mające na celu umożliwienie bardziej elastycznego podejścia w zakresie niezawinionych przez beneficjentów działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” opóźnień w realizacji zobowiązania do uzupełnienia wykształcenia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt rozporządzenia wprowadza rozwiązania polegające przede wszystkim na:

- 1) podwyższeniu kwoty premii dla młodych rolników z 75 tys. zł do 100 tys. zł;
- 2) wprowadzeniu minimalnej liczby punktów, powyżej której przysługuje pomoc;
- 3) rozszerzeniu listy kategorii siły wyższej lub wyjątkowych okoliczności, w przypadku wystąpienia których zwrot pomocy nie jest wymagany, o okoliczności wynikające z cyklu nauczania w danym typie szkoły lub terminu egzaminu zawodowego, niezależne od beneficjenta, skutkujące nieuzupełnieniem wykształcenia w wymaganym terminie.

Oczekiwane efekty w odniesieniu do proponowanych rozwiązań:

- 1) zwiększenie skuteczności wsparcia UE; wyższa kwota pomocy ułatwi młodym rolnikom rozpoczęcie samodzielnego prowadzenia działalności rolniczej, pozwalając im na dokonanie niezbędnych inwestycji w gospodarstwie;
- 2) skierowanie pomocy tylko na najlepsze projekty;
- 3) wyeliminowanie przypadków, w których beneficjent zwraca 100% kwoty pomocy z powodu spełnienia zobowiązania do uzupełnienia wykształcenia rolniczego z niewielkim opóźnieniem w stosunku do wymaganego terminu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie badano

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
potencjalni wnioskodawcy i beneficjenci działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” PROW 2007-2013,	ok. 7,8 tys.	Szacunki instytucji zarządzającej PROW 2007-2013	Środki finansowe w działaniu „Ułatwianie startu młodym rolnikom” zostały wykorzystane, jednak dzięki przesunięciu środków do ww. działania, będzie możliwe przeprowadzenie dodatkowego naboru wniosków w tym działaniu. Zmiany odnośnie wysokości premii oraz wyjątkowych okoliczności w zakresie uzupełnienia po terminie wykształcenia rolniczego, będą dotyczyły beneficjentów wyłonionych w ramach dodatkowego naboru wniosków. Natomiast wprowadzenie minimalnej liczby punktów, od której będzie przyznawana pomoc, dotyczy wszystkich wnioskodawców, którzy będą ubiegać się o wsparcie w ramach dodatkowego naboru, gdyż próg punktowy zdecyduje o przyznaniu bądź

Wydatki ogółem																				
budżet państwa																				
JST																				
pozostałe jednostki (oddzielnie)																				
Saldo ogółem																				
budżet państwa																				
JST																				
pozostałe jednostki (oddzielnie)																				

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Budżet działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” został określony w Programie przyjętym przez Komisję Europejską PROW 2007–2013. Początkowo wynosił on 420 mln euro i został w większości wykorzystany; kwota pozostała po rozliczeniu przeprowadzonych 4 naborów wniosków (2008-2011), w wysokości 28 mln euro, została skierowana do działania „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych”. Aktualnie planuje się przeniesienie do działania dodatkowych środków w wysokości 189 mln euro z działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” PROW 2007-2013.</p> <p>Środki finansowe przeznaczone na realizację działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” pochodzą z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (75%) oraz budżetu państwa (25%). Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa ani jednostek samorządu terytorialnego związanych z koniecznością współfinansowania tego działania przez budżet krajowy.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodziny, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Działanie polega na ułatwianiu przejmowania lub zakładania gospodarstw rolnych przez osoby młode, aktywne, o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych; dzięki wyższej premii na rozwój gospodarstwa młodzi rolnicy będą mogli więcej środków zainwestować w przejęte lub nowo utworzone gospodarstwa. Uelastycznienie rozwiązań w zakresie uzupełniania wykształcenia i także jest korzystne dla beneficjentów.							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
--	--

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy dzięki wspieraniu młodych rolników przejmujących lub zakładających gospodarstwa.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	Nie dotyczy
------------------	-------------

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Po wejściu w życie projektowanego rozporządzenia Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa będzie mogła przeprowadzić dodatkowy nabór wniosków w działaniu „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, z uwzględnieniem projektowanych zmian w zakresie zwiększonej kwoty wsparcia, minimum punktowego oraz dodatkowej wyjątkowej okoliczności odnośnie uzupełniania wykształcenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

W ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, monitorowane są wskaźniki produktu - liczba młodych rolników, którym udzielono pomocy i całkowita wartość pomocy oraz rezultatu - wzrost wartości dodanej brutto we wspartych gospodarstwach, wymagane zgodnie z CMEF (wspólnymi ramami monitorowania i oceny), a także wskaźniki dodatkowe określone w Programie. Wartości wskaźników podlegają pomiarowi na poziomie poszczególnych projektów. Następnie zaś dane z poziomu projektów są agregowane na poziomie kraju. Realizacja wskaźników przedstawiana jest w sprawozdaniach okresowych - półrocznych i rocznych przygotowywanych przez ARiMR. Instytucja zarządzająca przedstawia Komisji Europejskiej stan realizacji wskaźników w sprawozdaniach rocznych.

Dodatkowo w ramach sprawozdań bieżących (tygodniowych oraz miesięcznych) przygotowywanych przez ARiMR przedstawiane są dane dotyczące przebiegu wdrażania działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, w szczególności dane dotyczące złożonych wniosków o przyznanie pomocy i wydanych decyzji, a także informacje o realizacji finansowej działania, w szczególności dane dotyczące wniosków o płatność oraz liczby beneficjentów.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

brak